

,Kvalitāte-90“: dienas kārtībā — Līvānu māja

Nemot vērā redakcijā sanemtās lasītāju vēstules un daudzos lauku ļaužu mutiski izteiktos priekšlikumus, laikraksta «Lennina Karogs» redakcija nolēmusi sagatavot un publicēt rakstus, korespondences, vēstules un atsauksmes par tematu, kas satrauc daudzus: ««Kvalitate-90»: dienas kārtībā — Līvānu māja».

Aicinām visas ielinteresētās puses aktīvi piebaloties Šī jautājuma apspriešanā. Sarunas mērķis ir nevis diskreditēt Līvānu eksperimentālā māju būves kombinātu ražotās mājas, bet gan kopīgiem spēkiem izstrādāt praktiskus pasaku-

mus, lai paaugstinātu produkcijas kvalitāti, ēku izturību un kalpošanas ilgumu. Ceram, ka kopā ar tiem, kuri dzīvo Līvānu mājās, laikraksta lappusēs savus spriedumus izteiks arī paši māju būvētāji — ceļniecības organizācijas strādnieki, arodbiedrību organizāciju un saimniecībie vadītāji — visi, kurus uztrauc minētā problēma. Attiecīgu impulsu sarunai dod fakts, ka esam uzsākuši partijas izvirzītā uzdevuma realizāciju — nodrošināt apstākļus, lai 2000. gada ikviens ģimenē būtu atsevišķs dzīvoklis vai individuāla māja.

KĀ izvārīt zupu no sabojātiem kāpstiemi un aizdomīga svaiguma galas? Kā izgatavot labus apavus vai apgērbu no brāka izjematerialiem? Visbeidzot — kā uzbūvēt mājigu un izturīgu dzīvokli, ja trūkt kvalitatīvu kokmateriālu, ja zema kvalitāte arī citiem materiāliem?

Sie jautājumi neviļus nāca prātā, kad atrados redakcijas uzdevumā Līvānu eksperimentālā māju būves kombinātu māju būves cehā, uzņēmuma nodaļas un dienestos.

Tātad — Līvānu māju liktenis vispirms ir atkarīgs no tā, ko kombinātam piedāvā kokmateriālus pārstrādājošie uzņēmumi un tirdzniecības organizācijas. Ar šiem jautājumiem pilnībā nodarbojas sagādnieki. Protams, savu spēku, prasmes, spēju un piebilēdīsim, centības līmeni. Viņi uztur ciešas ražošanas attiecības (reizēm — visai kareivīgas) ar daudzām uzņēmumiem un organizācijām, kas piegādā materiālus. Piemēram, ar Bolderājas kokapstrādes kombinātu, daudzām mežrūpniecības saimniecībām.

Un, lūk, no Bolderājas sanemti simtām kubikmetri skaidu plātnu, vagoni ar dēļiem pienākuši no Daugavpils, Jēkabpils, Limbažiem un citām mežrūpniecības saimniecībām. Te nu sākas viskarstākais darba laiks kombināta tehniskās kontroles nodalas darbiniekam, kuriem jāpārbauda sanemto materiālu kvalitāte. Jāteic, tas ir ne sēvišķi augsti apmaksāts darbs, tāpēc droši vien arī nav iemantojis prestižu.

Taču tehniskā kontrole ir arī entuziasti, kuri mīli savu darbu, augsti to vērtē un sava kombināta labā veic daudz derīga. Tomēr mūsu šodienas uzdevums ir nevis lieku reizi sajūsmināties par tehniskās kontroles nodalas ļaudīm (arī par tiem, kuri nodarbojas ar ieejas kontroli), bet gan detalizēti noskaidrot problēmas, kļūdas un trūkumus.

Līvānu eksperimentālā māju būves kombināta tehniskās kontroles nodalā, kuru vada V. Karjakins, ir meistarū grupa, kas veic ieejas kontroli. Viņu pienākums ir nepielaut nekvalitatīvu materiālu (skaidu plātnu, dēļu) nonāšanu ražošanā cehos un iecirknos. Grupu vada Z. Valpētere. Tātā atļipost vēl divi kontrollieri. Runājot pār speciālās grupas skaitisko sastāvu. Šķiet, ka samērā lielajam darba apjomam, kas jāveic, tas ir par mazu. Uzņēmuma un tehniskās kontroles nodalas vadībai vajadzētu padomāt, acīmredzot, par šo jautājumu un nostiprināt grupu uz citu kontroles posmu rēķina. Piemēram, vai nepieciešami divi kontrollieri cehā, kur tiek ražotas skaidu plātnes pašu spēkā? Vai nepieciešami 6 — 7 tehniskās kontroles nodalas cilvēki citās ražotnēs, kaut vai māju būves cehā? Varbūt ir vienkāršāk — pastiprināt grupu tikai visspringtākajos un visnepieciešamākajos brīžos?

MAJU BŪVES CEHA

Seit korespondentam izdevās diezgan pamatīgi aprūpāties par māju kvalitāti ar ceha priekšnieku vietnieku Andri Benti. Viņš monastātīja, ka 1986. gadā cehā

Ieejas kontroi — valsts pieņemšanas līmeni

izgatavotas 1 048 mājas plānoto 1 044 vietā.

«Vai ceha kolektīva darbā gādās brākis?», pārjautāja A. Bents un atbildēja: «Gādās gan.» Taču lemesi, kāpēc Līvānu mājas ir nekvalitatīvas, meklējami ne tikai atsevišķu darba veicēju slīktā uzdevumu izpilde. Brākis rodas tādēļ, ka māju būves ceha kollektīvam gribot negribot jastrādāt ar trešās šķiras materiāliem. Noskaidrosim, kā tad tas notiek.

Lūk, no Bolderājas pienācis vagons ar 60 kubikmetriem skaidu plātnu. (Tā ir tā saucamā partīja materiāla.) Ieejas kontroles speciālisti pārbauda tikai piecus procentus plātnu. Ja tie atbilst prasībām, tiek uzskaitīts, ka visa partīja ir derīga māju ražošanai. Taču — arī šajā «labajā» partījā ir ne mazums brākā. Ieejas kontroles meistare Z. Valpētere atzīmēja, ka vina, personiski pārbaudot 5 procentus sanemtā materiāla, varot galvot, ka tikai puse no visiem materiāliem (skaidu plātnēm) esot derīga ražošanai. Bet kā tad ar otru pusī? Kā nu sanāk. Var gadīties, ka der, var gadīties, ka nē. Tāpēc nav nekāds brīnums, ka šādu nedēļu skaidu plātnu kaudzes māju būves cehā var redzēt ik dienas. Tās krājas turpat netālu no skaidu plātnu līmēšanas iekārtas. Tājā dienā, kad biju cehā, jau piemētās A. Bents zinoja, ka divu dienu laikā esot sakrājušies apmēram septiņi kubikmetri izbrākētu plātnu.

Pārsprīžot radušos ražošanas situāciju, tehniskās kontroles nodalās priešnieks V. Karjakins daudznozīmīgi lika saprast, kas jau vēl nav pats galvenais. Daudz bēdīgāk, viņš precīzēja, ir tas, ka, neraugoties uz tehniskās kontroles iebildumiem, reizēm «no augšas» tiek sanemtas pa vēles izbrākētās plātnes nodot ražošanā. Tādā gadījumā gribas pārītāt: «Kādēl izveidota ieejas kontroles grupa? Un par ko kontrollieriem, arī nodalas priešniekam V. Karjakinam, maksātu algu?»

Tālāk attīstot domu par «piecpcentīgās» pārbaudes efektivitāti vai neefektivitāti, jāatzīmē, ka māju būves cehā šo principu nebūt neuzskata par pareizu. Tieki izteikti priekšlikumi par iedarbīgāku tehnoloģisko kontoli tieši noliktaivās, par šī procesa ieplēšamo automatizāciju un mechanizāciju. Iebilstot pret šo priekšlikumu, V. Karjakins saīsia, ka liels daudzums skaidu plātnu deformējās tieši noliktaivās. Jo tur uzglabājas ilgi, bet grīdas ir nelīdzīnas.

Vai tehniskās kontroles nodalai tas ir pilnīgi vienalga? Izrādās — jā.

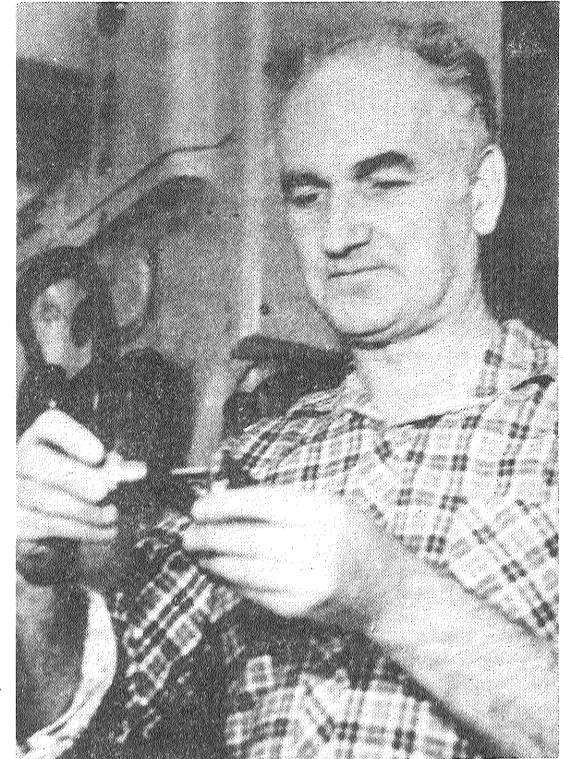
Kāds ir šīs «nekonedarišanas» rezultāts, pārliecīnājós, kad māju būves cehā ieraudzīju jau minēto kaudzi ar izbrākētām plātnēm un jau gatavām sienas, kurās rāpīlīšas ražošanas procesā. Tā arī nenonākušas līdz montāžai būvlaukumos...

mus, lai paaugstinātu produkcijas kvalitāti, ēku izturību un kalpošanas ilgumu. Ceram, ka kopā ar tiem, kuri dzīvo Līvānu mājās, laikraksta lappusēs savus spriedumus izteiks arī paši māju būvētāji — ceļniecības organizācijas strādnieki, arodbiedrību organizāciju un saimniecībie vadītāji — visi, kurus uztrauc minētā problēma. Attiecīgu impulsu sarunai dod fakts, ka esam uzsākuši partijas izvirzītā uzdevuma realizāciju — nodrošināt apstākļus, lai 2000. gada ikviens ģimenē būtu atsevišķs dzīvoklis vai individuāla māja.

Nu jau daudzus gadus Līvānu stikla fabrikā par vīpotāju strāda komunistis Jānis Cērāns. Savu darbu viņš ilāzē veic precīzi, skurāti. Komunista rosiņi piedālati arī sabiedriskajā dzīvē — ir arodrupas priekšsedētājs, fabrikas partijas biroja locekls, administratīvais darbības kontroles komisijas priekšsēdētājs.

ATTELA: Jānis Cērāns.

J. ZANDES
foto

KAM TAS IR IZDEVIGI?

Nevienam. Un cik brāka dēļ nav zaudēts materiālu, spēka un laika! Galu galā, kas ir vairīgais? Lai cik bēdīgi tas nebūtu — ieejas kontrole (ja sienā pārītātē tāpēc, ka nekvalitatīvas bijušas skaidu plātnes). Mūsuprāt, loti svarīgi ir pārdomāt, kā organizēt produkcijas kontoli rāzīšanas procesā tieši cehā. Pieņemām, pēc plātnu salīmēšanas, kas notiek pirmajā līnijā, to izturību pārbauda nevis pilnībā, bet gan vienu vai divas reizes dienā. Tādā tā ir ista kārtība? Vai tiešām speciālisti nevar izstrādāt un ieviest tehnoloģisko posmu simtprocentīgai operācijas kontrolei?

KOKMATERIALI

Tie ir gan logu rāmji, gan durvis Līvānu māju sienās. Bet kā sanem māju būves cehs? Tā vadība paskaidro: lai nodrošinātu visiem galdniecības izstrādājušo taču ir viršēši, skaidrs, ka tāpēc arī nācās nopūlēties ar iedzert tīkotājiem, ar tiem, kuriem nosebošana mainīs sākumā bija gluži kā slimība. Bet jau 1985. gadā radās straujā situācijas uz labojums, ko, protams, sekmēja partijas un valdības konsekventā nostāja cīnā pret alkoholismu un žūpību. Uz pusi samazinājās neattaisnotie darba kavējumi. Taču 1986. gads apliecināja, ka ar rezultātiem vēl nedrīkstam samierināties.

Lūk, ko ceham patlaban piedāvā sagādes un ieejas kontoles die nesti?

Materiālus, kuri pavisan neatbilst pirmās šķiras prasībām un kurus tikai aptuveni var uzskaitīt par otrajai šķirai, 30 procentiem — otrajai šķirai, pārējie drīkst būt trešās un ceturtais šķirais.

Ko ceham patlaban piedāvā sagādes un ieejas kontoles die nesti?

Materiālus, kuri pavisan neatbilst pirmās šķiras prasībām un kurus tikai aptuveni var uzskaitīt par otrajai šķirai, 30 procentiem — otrajai šķirai, pārējie drīkst būt trešās un ceturtais šķirais.

Tācū māju būves cehā apgalvo pretejo — sanemtie dēļ bieži vien ir plānāki par vajadzīgo, tiem gadās arī citi trūkumi. Sāpēdēlē ieejas kontoles dienes tā speciālistiem ir sāvs pretargūments — ja arī dēļ ir slīkti, tad tāpēc, ka sagriezūšies; bet greizi paliek nekur citur kā vienīgi zāvētāvā, par kuras darbu atbilst māju būves cehs.

Lai nu tā būtu. Tākai, dabis kai, rodas jautājums: «Kāpēc gan zāvēšanas procesa kvalitāte palikusi ārpus tehniskās kontroles nodalas redzesloka?» Visbeidzot — kāpēc tehniskā kontrole no māju būves ceha laudīm neprasa stingri ievērot tehnoloģijas prasības? Nav arī skaidrs, kāpēc tehniskā kontrole izliekas nere dzam tehnoloģijas pārkāpumus, gatavojot logu rāmju (hermeti cēlās trūkums)?

Tiesa, šie jautājumi tieši neaties uz ieejas kontoles die nesti.

Tācū neizmirsīsim prasības, kādas patlaban izvirzītas produkcijas kvalitātē. Arī ieejas kontolei jābūt kompleksai, jāatbilst valsts pieņemšanas prasībām.

Z. BURIJS

Tiesa, šie jautājumi tieši neaties uz ieejas kontoles die nesti.

Tācū neizmirsīsim prasības, kādas patlaban izvirzītas produkcijas kvalitātē. Arī ieejas kontolei jābūt kompleksai, jāatbilst valsts pieņemšanas prasībām.

Ne velti saka: cik cilvēku, tik raksturu. Dažām pietiek jau ar to, ka vienreiz tiek piekrerts kā vajadzīgi darbi vai kādā citā pārkāpumā. Kauns, ka ne acis nevar pacelt. Par viņiem var būt drošs, ka īaunprātīgo disciplīnas grāvējū skaitā vairs neatradīsies. Toties dažām labam citam ir pilnīgi vienāga — nonemta prēmija, pārējās atvaiņājums vai izteikts rājīns.

Bez uzmanības netiek atstāts neviens pārkāpums. Parasti ir tā, ka pirmo reizi tas tiek izskaitīts mikrokolektīvā (brigādē, posmā). Pēc tam iestājas, kā mēs sakām, obligātās sekas, tas ir, samazināta vai nonemta prēmija. Ja pārkāpumā izskata kāda no ielinteresētām komisijām. Smagākos gadījumos pie darba kuras biedru tiesību arodomiteja un administrācija.

Jāatzīmē, ka pagājušajā gadā līdz strādāja cehu komitejas. Nāca ar saviem priekšlikumiem, idejām. Kas gan vislabāk var spriest par konkrieto gadījumu, ja ne tuvākie kolēģi?

Mehāniskā ceha priekšnieka vietnieku Jāni Borisu vadībā saņēmās labi vīra organizēt alko holismu un žūpības apkaro-

šanas komisija. Piebildišu, ka šobrīd gan Jānim neatliek laika sabiedriskajam darbam, jo ir jābeidz augstskola. Toties uzdevumu augstums ir viņa vietnieks — kieģeļu ceha mehānīkis Alek sandrs Karpenko.

Atkarībā no situācijas komisijas locekļi sanāk uz sēdēm. Regulāri notiek reidi, kuros piedālās arī tautas kontrolieri un cehu sabiedriskās dzīves aktivitāces organizatori.

Jau minēju tautas kontrolieri. Darba laika precīza ievērošana ir viņu uzmanības degpunktā. Neviņam nav patikami piecu no kavētu minūšu dēļ zaudēt daju no prēmijas. Pie tam vainigo saraksti uzkarināti visredzamākajās vietās vispārējai aplūkošanai.

Te, manuprāt, der atkāpe. Sākšu ar to, ka daudzi mūsu strādnieki ir spiesti kavēt. Tā vienkārša lemesiā dēļ, ka atklūt uz kombinātu reizēm ir problēma. Gandrīz visi uzņēmumi atrodas dzelzceļa vienā pusē, bet dzīvojamie kvartāli — otrā. No rīta cilvēku puli gaidītās pārītās auto bus. Bet gadās tā, ka paredzēto triju «Ikarusu» vieta pietura pīstāj viens. Lielais vairums cilvēku vēlāk tādās dzelzceļu, kur tājā laikā parasti manevrē prečinieki, pieņāk pasažieri vilcēns. Kādu rītu saskaitīju, ka brīdi, kad atbrīvosies pārītā, gaidīja vairāk nekā divi simti cilvēku. Jauņākie, veiklākie risē, rāpīas pāri vagoniem, llencaur apakšu. Cik tālu līdz nelaimē? Iet gadi, bet gājēju tiltīna kā nav, tā nav (savulaik cerēja, ka lieta no kārtoties līdz ar pīstātās transporta ieviešanu Līvānos). Stāsta, viss esot atkarīgs no Baltijas dzelzceļa pārvaldes «jāvārda».

Galvenā mācība, ko mēs pārītās esam apguvuši, ir tāda, ka pūlini darba un sabiedriskās disciplīnas nostiprināšanā vainagojas panākumiem tikai tad, kad tie ir konsekventi un kompleksi. Ik pasākumam tāpēc vajadzīga pārītās dzelzceļa pārītās dzelzceļa pārītās

Kā rodas iniciatīva?

Iniciatīva ir laba lieta. Taču — lai tā rastos, ir jābūt celmlauzim. Daudzās mūsu dzīves jomās mode bijušas iniciatīvas. Tās pārpēma, popularizēja, atzina vai noliedza. Arī rajona kultūras dzīve. Apliecinājums: kultūras iestāžu telpas — «pieminekļi», kuri paužu apskatei un vērtēšanai izvietoti dažādos rajona nostūros.

Zēl, ka zinātnieki tos nav atzinuši par saudzējamiem, citādi šis ēkas saēd laika zobs. Bet savu manu mēs varētu nopietnāk popularizēt arī paši. Piemēram, uz viena no šādiem «pieminekļiem» varētu būt piemiņas plāksnīte, kuru rota uzraksts: «19... gadā šajā ēkā atradās Sverdlova kolhoza klubs». Pie nākamā «pieminekļa» plāksnītei Sverdlova kolhoza vietā tika jāleraksta: «Raiņa kolhoza klubs», iekavās norādot, ka pašlaik ēka pārdota. Vēl pie nākamās (dzirdi runājam, ka šai ēkai visu laiku tiekot meklēts pircējs) var uzlīkt uzrakstu, ka šajā mājā pavism Isu brīdi bija Pēternieku ciema tautas nams. Citiā viens otrs garāmbraucējs (Ipaši lebraucēji) var nodomāt, ka šis telpas tomēr ir piemērotas kultūras un sporta darbam, un vēl nesapratis, kāpēc tās tik noplikušas, vientujas un nekam nevajadzīgas.

Gaišegi, laikam, saprata, ka katra lieta jābūt mēra sajūtai. Un bijušo klubu telpu pārvēršanu par «pieminekļiem» pārtrauca. Iniciatīva, kā saka, izplēneja. Bija nepieciešama jauna. Un tā radās. Lūk, kārtējā. Konkrēti to varētu dēvēt šādi: «Kultūras namu telpu pārplānošana val piešķiršana saimniecības vajadzībām».

Nepāprotiet, es neapšaubu mūsu cienījamo kolhozu priekšsēdētāju domāšanas un rikošanas spējas, kas virzītas uz saimniecisko faktoru. Kas attiecas uz tā

dēvēto cilvēka faktoru, tad gan. Pat tad, kad visi vārdos balso par iedzīvotāju saturīga brīvā laika organizēšanu, viens otrs saimniecības vadītājs mēģina kā ar šķērēm apgriezt jau tā necilo «kultūras bāzi».

Ar satrisku skatienu

Pirmais ceļu parādīja kolhoza «Dzintars» valde un Rožkalnu ciema kultūras nama aktieru telpas «pārprojektēja» par ēdnīcu. Nav zināms, vai tas darīts ar arhitekta ziņu vai bez tās, bet to, ka iznācis greizi, saprot katrs. Pērn vasar pat rožkalnieši, kultūrālī cilvēki būdami, ielūdza ciemos Rīgas aktierus. Kad viesiem vajadzēja ierādīt vietu, kur nogrimēties, kāds mutīgs rožkalnietis, par negodu un kaunu saimniecības vadībai, atvainodamies sacījis, ka nogrimēties un «goda drēbes» pakarināt nākotnes pa lauku modeli aiz stūra... Labi, ka valdes vīri, attapīgi būdami, ierosinājuši uzlauzt kultūras nama inventāru noliktavu un tur sasēdināt cieminus...

Kad K. Markska kolhoza kantora un Peleču ciema kultūras nama foajē rosījās celtnieki, neviens vien kolhoznieks priečājās: «Lai kam tuvojas pirmzārde kādai pašdarības teātra izrādei, ja garderobē būvē «kalnu»». Kad celtnieku darba meti kļuva skaidrāki, izrādījās, ka nekāds istīkla kalns, kur prīcesi nest, tas nebūs, bet gan darba kabinets kolhoza kantora laudim.

Vasarā uzceļa, bet vēl joprojām stāv tukšs. Toties dažam saimniecību apmeklētājam zābaku pāris, ieejot zālē, jātūr azotē. Skaidrības labad jāpiebilst, ka

«iniciatīva» radās un realizējās Pelēču ciema kultūras nama direktore atvainījuma laikā. Sak, vēl iebildis...

Silājānieši arī kļuvuši Igni. Prāto: varbūt Suvorova kolhoza lietas tik bieži saiet grīstē tā, ka gudri vīri nevar tāk galā, tāpēc, ka visi pa kabinetiem vien, pa kabinetiem vien, bet fermā un tūrumā redzami paretam. Atkal vienu kabinetu projektējot. Un atnemot ciema kultūras namam vienīgo telpu, kur atpūtas sarakojumu apmeklētājiem virsdrebes nolikt.

Uzklausot saimniecības vadītāju un ciema izpildkomitejas, kultūras darbinieku domas par to, kam šī telpa vairāk vajadzīga, jāzīst, ka pašreizējā situācijā kolhoza valdes priekšsēdētājam G. Krasovskim gandrīz varētu piekrit. (Ne jau tāpēc, ka viņš solīja sūdzīties). Jo pēdējā atpūtas sarakumā, kurā nesen pulcējās Suvorova kolhoza pensionāri, pats priekšsēdētājs Izjuta: zālē var uzturēties tikai ar siltu kažoku mugurā.

Ne jau bargā sala dēl tur tikauks un mitris. Jau vairākus gados lielākā daļa radiatori siltumu nedod. Kad remontēja kantora telpas, līdz zālei, protams, nenonāca. Kad remontēja mājas īumtu, tad to dalīnu, kura noklāta virs kultūras nama, tā arī nesalabojā. Tātad — Suvorova kolhoza — valde vispirms radīja priekšnoteikumus tam, lai garde rohe nebūtu vajadzīga. Un pašlaik, «rūpējoties» par kolhoznieku veselību (kāds vēl dejodams rāušu karsoni dabūs), cīnās par tās «okupēšanu». Šīs sakarībā atliek tikai pievienoties ilggadējā Silājā ciema kultūras nama darbinieces Terēzijas Lesčanova vārdiem:

— Jums, priekšsēdētāj, savā kabinetā gan ir silti...

A. ILJINA

Uzmanīgi ar ugumi!

Iestājies auksts laiks, un palieeinājušās ugunsgrēku izcelšanās briesmas. Tikai šī gada pirmajās astoņās dienās vien rajonā jau notikuši trīs ugunsgrēki, kuru nebūtu bijis, ja cilvēki ievērotu ugunsdrošības noteikumus.

Pēc ziemas brīvdienām turpināt mācības gatavoja arī Gaiņu astongadīgās skolas skolēni, taču skolas vairs nav, jo tā nodeguusi. Kas vainīgs ugunsgrēkā, noskaidros kompetenti orgāni. 8. janvāri plkst. 3.00 izcelās ugunsgrēks dzīvojamajā mājā Rauniešu ciemā. Ugunsdzēsēji to likvidēja divās stundās. Taču drīz vien dežurdaļā — atkal atskanēja trauksmes signāls — dega Janīm Būkam piederošs šķūnis kolhozā «Sarkanā ausma». Liesmas izdevās likvidēt kaimiņiem un māju saimniekiem. Ugunsgrēka cēlonis — šķūni bija mēģinājuši sasildit, dedzinot spainī ogles...

Sie gadījumi liecina par cilvēku bezrūpību, par paviršību rīkojoties ar ugumi. Ugunsgrēki visbiežāk izcelas tāpēc, ka netiek

vievoši vīnš ir tik varens, lai padarītu laimīgu vīna gribas izpildītāju, vai sodītu nepaklausīgo.

Tāpēc šīs vēstules, tāpat kā agrāko analogisko «svēto vēstījumu», mērķis ir izplatīt un nostiprināt reliģiju. Aprēķins, ir tāds, ka pakāpeniski šādas vē-

«iniciatīva» radās un realizējās Pelēču ciema kultūras nama direktore atvainījuma laikā. Sak, vēl iebildis...

Silājānieši arī kļuvuši Igni. Prāto: varbūt Suvorova kolhoza lietas tik bieži saiet grīstē tā, ka gudri vīri nevar tāk galā, tāpēc, ka visi pa kabinetiem vien, pa kabinetiem vien, bet fermā un tūrumā redzami paretam. Atkal vienu kabinetu projektējot. Un atnemot ciema kultūras namam vienīgo telpu, kur atpūtas sarakojumu apmeklētājiem virsdrebes nolikt.

Savu futbola spēlētprasmī rādīja 1974. — 1975. gada dzienušie zēni. Sacensības ritēja loti interesanti un pārliecījā mūsu

komandu, ka Jātrenējās vēl no-

pietnāk. Jo, piemēram, Pleskavas komanda rādīja loti labu futbolu. To pašu var sacīt arī par pārējām komandām. Līdzīgi spēlējām ar Kaliningradas skolēniem.

Par turnīra labāko uzbrucēju tiesneši atzina Līvānu 2. vidusskolas audzēknī Vladimīru Korjago. Ievadījām sarunas ar Rēzeknes viesiem, ka līdzīgas sacensības varētu notikti arī Preiļos. Tās vairotu mūsu zēnu sportotgrību.

J. NESTEROVIĀCS, futbola treneris

Ziemas brīvdienās

Rēzekne notika tradicionālais skolu jaunatnes basketbola turnīrs «Rēzeknes kauss», kurā piedalījās arī Preiļu bērnu un jaunatnes sporta skolas basketbola nodalas audzēknī. Lielais sāls nepulcīnāja kuplu dalībnieku skaitu, jo tālinie viesi no Valdaja un Lēningradas apgabala skolām sozīm neatbrauca. Toties sacensību organizētāji pieteica vairākas komandas. Līvānu jaunietes

piedzīvoja tikai vienu zaudējumu. Un Rēzeknes kauss uz gadu atceļoja uz Līvāniem.

Republikas meistarsacīkšu «C» klasē jaunietes uzsāka otru rinku spēles. Pirmā spēle un — uzvara! Pretinieces bija Rēzeknes rajona sieviešu izlases komanda. Spēles rezultāts 58:42 Līvāniešu labā.

N. ROMAŅENKO, basketbola treneris

Mājniekiem — trešā vieta

Preiļu 1. vidusskolas sporta zāle viesmīligi uzņēma Latvijas LKJS rajona komitejas dāvātā kausa izcīņas dalībnieku galda tenisā. Sacensībās piedalījās 10 republikas lauku rajonu komandas.

Starp sacensību dalībniekiem bija 21 vīrietis (11 sporta meistarkandidāti) un 7 sievietes (1 sporta meistare un 2 sporta meistarkandidātes).

Komandu cīnā pirmo vietu izcīnīja lauku sporta kluba «Dārtītājā» komanda, otrā vieta ieņērījās Daugavpils lokomotīvu remontrūpnicas galda tenisisti. Mājinieki — Preiļu 24. celu remonta un būvniecības pārvaldes komanda — izcīnīja trešo vietu.

Individuāli starp vīriešiem un sievietēm vislabāko spēli parādīja Bauskas sportisti. Par sacensībās galda tenisā piedalījās starpkolhozu celtnieču organizācijas, remontu un celtnieču pārvaldes, «Lauktechnikas» rajona apvienības, Preiļu 1. vidusskolas, specializētās pārvietojamās mehanizētās kolonnas, 24. celu remonta un būvniecības pārvaldes spēlētāji. Par spartakiādes uzvarētāju kļuva 24. celu remonta un būvniecības pārvaldes fizkolektīvs.

V. LIMANE, sacensību galvenā sekretāre

ATTĒLA: Latvijas LKJS rajona komitejas pirmsākums V. Kozlovs (no labās) apbalvo Preiļu 24. celu remonta un būvniecības pārvaldes galda tenisisti J. Silicku.
J. SILICKA
foto

Pēcpusdiena grāmatu namā

10. janvāra pēcpusdienā Preiļu grāmatu nama zālē notika tikšanās ar grāmatas «Desmitvīru spēks» autori, Latvijas Valsts izdevniecību, poligrafijas un grāmatu tirdzniecības lietu komitejas izdevniecību nodaļas vadītāju Māriti Romāni.

Mārite Romāne ir izdevniecības «Liesma» grāmatu sērijas «Sargāt savu tēvu zemi» iedibinātāja. Viņa atcerējās notikumus, kas pamudināja pievērsties, dailradei.

Sarīkotumā piedalījās arī mūsu novadnieks, tagad — mīnētās komitejas politiskās literatūras nodaļas vadītājs Arvīds Jasinskis. Viņš pastāstīja par saviem radošajiem plāniem.

Pārtraukumā patīkamus brīžus visiem sagādāja Preiļu 1. vidusskolas meiteņu ansambļa uzstāšanās.

I. BAIBA

Saruna par ateisma tematiem

Es turu rokās tā dēvēto «svēto vēstuli», kas negaidīti uzradušies pastkastītē. Vēstule nav gara. Tā satur aicinājumu pārrakstīt to divdesmit eksemplāros un nosūtīt pazīstamiem un nepazīstamiem cilvēkiem, «kuri ilgojas pēc laimes». Par šī uzdevuma izpildīšanu man sola laimi, bet, ja es to neizdarīšot, es kļūsot «dzīļi nelaimīgs».

Esmu pārliecīnāts, ka neesmu vienīgais, kas sanem šādas vēstules. Tās ceļo pa pilsetām un ciemam, un tāpēc es uzskatu par nepieciešamu to komentēt.

«Svētās vēstules» nav nekas jauns, tās arī agrāk ir atrastas pirmsākumā. Piemēram, pirms pāris gadiem tika izplūtītas vēstules, kas stāstīja par kādu zēnu, kurš nezin kur un nezin kad esot redzējis dievu, kas esot paregojis «pasaules gala» tuvošanos un līcis viņam cītīgi lūgt dievu.

Jaunajā «svētās vēstules» varianta nav reliģisko personāžu un terminu: nav minēts ne dievs, ne brīnumi, ne «pasaules gals», nav

pat aicinājuma lūgt dievu. Sei stāstīts vienīgi par to, kā kļūt laimīgam. Un tā, es domāju, nav nejaušība. Acīmredzot šīs vēstules autori ir nēmuši vērā: uz tārī

reliģiskiem pamatiem panākumi var būt nelieli, jo tīciņo mūsu vīdu ir maz. Cita lieta ir laimes solījumi. Kas gan no tās attieksies, vēl jo vairāk tāpēc, ka laimi var gūt tik viegli un vien kārši — divdesmit eksemplāros jāpārraksta ar klūdām uzrakstītās skribelējumā?

Taču naivums ir tīciņi skrietams, to obligāti radīsies jautājums, kas tad sūtīs šo laimi vai kas sodīs nepaklausīgo ar nelaimi. Ir vienīgi uzminēt, ka kaut ko tādu var izdarīt vienīgi dievs, kurš, kā tīciņi iepriekš, vēstulē nav minēts, bet kura esamība jāsaprot, lasot vēstuli. Vienīgi visaugstais dievs spēj vērot tā cilvēka rīcību, kas saņemis vēstuli,

vienīgi viņš ir tik varens, lai padarītu laimīgu vīna gribas izpildītāju, vai sodītu nepaklausīgo.

Tāpēc šīs vēstules, tāpat kā agrāko analogisko «svēto vēstījumu», mērķis ir izplatīt un nostiprināt reliģiju. Aprēķins, ir tāds, ka pakāpeniski šādas vē-

«Cilvēks pats ir savas laimes kalējs». Tā ir aksloma. Būt vai nebūt laimīgam — tas ir atkarīgs no paša cilvēka, it īpaši sociālisma apstākļos, kur nelaimē nav sociālu cēlonu. Taču, runāsim atklāti, viens otrs nevēlas cīnīties par savu laimi, viņš labāk vēlētos to saņemt gatavā vel-

Galu galā viņš atteicās no reliģijas un kļuva ateists. Stāvoklis krasi mainījās. Cilvēks pats sāka cīnīties panākt to, kas viņam nepieciešams laimei. Viņš sasniedzīs daudz, un viņa dzīvē daudz kas kļūvis citāds. Tagad viņš jūtas laimīgāks, nekā savas dzīves reliģiskajā periodā. Un pat neveiksmes, bet dzīvē tās bieži gadās, viņš tagad uzņem citādāk: neno laiz rokas to priekā, bet meklē to cēlonus, cīnīties pats ar savu prātu, centību un aktivitāti pārvarēt grūtības.

Tūrisma ceļojuma pa VDR piezīmes

Ciemu dienās izjustais un gūtais

(Nobeigums. Sākums laikraksta 4., 5. un 6. numurā.)

KĀ PASAKA

Zalfeldes pilsēta ir labi zināma saldummielis — ik diennakti te saražo 60 tonnu konfekšu.

Te ir arī viens no skanīgākajiem zēnu koriem VDR (labāki ir Leipcigas un Drēzdenes kolektīvi).

Pilsētai garām plūst tā pati Zāle, kas Hallei. Tiesa, krietiņi šaurāka. Netālu upes iztece.

Rūdolfs tātē (tā atrodas otrpus upei) ir alas, kas ietiecas pazemē gandrīz trīsdesmit metru dziļi. Mūs vedina tās lūkot. Katram izsniedz apmetni. Ienirstam pazemē. Iet ir grūti, jo alas dažviet šaura, dažviet zemas, arī slidenas. Taču nērības atsver tas, ko lejā ieraugām — kā pasākā te visas varaviksnes krāsas sajaukušās stiklainā vizmā. Apbrīnojamā dabas veidojumi kā daudzkrāsu tonu un noskaņu lāstekas, kas kristalizējušās no izskalojumiem (zeme te bagāta dažādām rūdām). Dzelzs, fosfora, sēra, oglēkla un citu elementu savienojumi un ūdens tece radījuši formu un krāsu neatkarīgajamību. Par šo pasaku valsti priečājies

Vāgners, te iedvesmu smēlušies gleznotāji.

Veidojumi, kas krājas kā lāstekas, ir stalaktīti. Stalagmiti veidojas no zemes augšup — uzpilējušam šķidrumam kristalizējoties. Bet stalagnāti aug viens otram pretī — no zemes un no alas griestiem.

Gids ieslēdz un izslēdz apgaismojumu, un mēs it kā vērojam pasaikus saulrietus un saulēktus, kristāli mirdz kā dārgas rotas. Ir te Zālā ala, Buruju ala, Zīlā ala.

Garākais stalaktīts ir pusotru metru, tā mūžu lēš apmēram 450 gadu ilgu.

...Esam Odemburgas pili (atgādina mūsu Rundāli). Tā celta 1833.—1835. gados kalna pašā virsotnē. Ieejām pils Sarkānāja kabinētā un secinām, ka cilvēka prasme spēl lidzināties dabas brīnumam. Zaļajā kabinētā celtniekiem, izmantojot asprātīgu grīdas ieliekumu, izdevis radīt telpā lielisku akustiku.

Uzzinām arī, kādu poslu spēj nodarit pārlieku zīpkārīgs tūristis: kādam ļoti grībējies paskatīties, kā darbojas unikāls pulkstenis (nevainojami kalpojis 250 gadu), tāpēc atvēris telpā lielisku akustiku.

Braucam ekskursijā pa kalnoto pilsētu, kur starp augstāko un zemāko reljefa punktu ir vismaz 100 metru.

Lūk, Ernsta Tēlmaņa biste, piemineklis Kārlim Marksam, kubilešu studentu kopītītes. Pilsētā pabi-jusi kosmonaute Valentina Tereškova, viņas vārdā nosaukta skola.

Vakārā pilsēta iedegas reklāmu

ugunis, kas kā nemītīgi mainīga

gaismas mūzika vēsta par VDR

ekonomisko un kultūras izaugsmi.

Nākamajā dienā apmeklējam

Freibergu, kas arī atrodas pie Rūdu

kalniem. Kādas tik bagātības ne-

slēpj šie kalni Alvu, svīnu, cinku, arī siliciju, sudrabu. Freibergā ir pasaulē vecākā kalnrūpniecības akadēmija (dibināta 1765. gadā), te, kā tas attēlots nesen skaitītājā televīzijas serīlā, zīnības apguvis un savu dumpīgo garu paudis Mihails Lomonosovs.

Daudz traģēdiju bijis sudraba raktuvēs, līdz 1913. gadā tās slēdza. Un uzstādīja pieminekli sudraba ieguvēju bīstamā darba darītājiem. Ne jau sprādzieni vai iegrīvumi nesa nāvi, bet gan biežās sindēšanās. Pavisam bijušas 740 sāhtas. Pirms katras nolaišanās zemzemē te, virszemē, spēlējušas ērģēles, noticis dievkalpojums.

Sājā novadā cieņā arī kokgrīzumu māksla. Kalnrūpniecības muzejā apbrīnojam 300 gadus vecu lādi, kas ļoti smalki, kā sakā, nostrādāta, ar sešiem slēdziem. Te glabāti šahtu plāni, sevišķi vērtīgi dokumenti. Tāpat apskatāmi šahtnieku instrumenti, raupja auduma darba drēbes. Parādes tēri, protams, ir glītāki. Eksposīcijā ir arī kalnu kristālu paraugi, šahtas šķērsgriezuma makets, detaļas radiouzvērējiem, kuru izgatavošanā izmantootas šejiņas iezījelas.

Sākas ikgadējie kalnrūpnieku svētki. Draisks karnevāls. Krāšņus pajūgus velk brūni pinkaini pojūji. Ripinās veclaiku automašīnas. Dejo zili un sārti tērpas meitenes baltās parūkās. Kā no vēlinajiem

viduslaikiem. Nes milzīgus koka skaitītus. Uzskaita, ko ir padarījuši. Mūzika, smieklī, priečīgi daudzbalīgi, vienlaikus skandēti svētku izsaucieni — hip, hip, urrā! Jautrs gājējs visās plīsētas ielās.

Vakārā arī vietējā televīzijā skatām svētku atlilstu.

MAJUP

12. novembrī atgriežamies Berlīnē. Te vēl unikāla muzeja, kurā savāktā pasaule taureņu kolekcija, apskate. Vēl viens akords krāsainības. Pie visa tā, ko jau esam uzņēmuši sevi, celojet pa draudzīgo zemu.

Sirsniņi atvadāmies no jau mazlēt nogrušā Anatolijs. Viņš vietas šīs dienas centrā, lai mēs gūtu pēc iespējas pilnīgāku priekšstatu par VDR.

Celj caur Poliju, vilciena ritenu piemērošana mūsu sildēdām. Un uz Rigu.

...Klāt mūsu pašu zemite. Tiesa, vietumis pelēkāka nekā tas ciemiņi krāšņums. Bet — kas gan mums pasaulē pilis cels? Pašiem vleni jāstrādā — precīzak, ražīgāk.

Un galvenā atziņa: cemos ir labi, bet mājas — siltāk.

I. DIMANTE,

kolhoza «Rīts» govju mehanizētās slaukšanas meistare

Redaktors V. PETROVS

DAZKĀRT viņš redz šausmigu sapni. Viņš ir manēžā un izpilda jautras, kā viņam liekas, intermedijas un reprezīs, piedalās klaunādēs, bet visapkārt publīkā neviens nesmejas. Pamozdamies viņš saprot, ka, par laimi, tas bijis tikai sapnis. Viņam — pats briesmīgākais sapnis.

Viņu nevajag ilgi stādit priekšā. Vina vārds ir vienā rindā ar lielo komiku Cārlīja Caplīna, Toto, Fernandela un Burvila vārdiem. Vairāk nekā 30 lomu filmās tēlojis PSRS Tautas skatuves mākslinieks Jurijs Nikulīns, kurš īstī pirms Jaungada svinēja savu 65. dzimšanas dienu.

Tagad viņš vada Maskavas cirkū. Sājās dienās ar viņu tiks TASS korespondents.

— Ar ko jums ir dārga kļauņa profesija un jūsu tēlotās personas kinokomēdijas «Suns Barboss un neparastais kross», «Operācija «» un citi Šurika piedzīvojumi», «Kaukāza gūstekne» un «Brīljanča roka»?

Sena Austrumu gudrība māca: «Viens kļauņa, kas iebrac pilsētā, atnes cilvēkiem vairāk veselības nekā simt ēzelu, kas apkrauti ar medikamentiem». Šai sakarā pastāstišu vienu man patīkamu gadījumu.

Kad biju tēlojis jau vairākās filmās, es reiz ar cirku aizbraucu uz ārzemēm. Kadā valstī mūsu vēstniecības darbinieks mani ieaicināja savā kabinētā un, atvēris seifu, parādīja apalu skārda kārbu. «Kā jūs domājat,» viņš man vaicāja, «kas ir šajā kārbā?» Es paraustīju plecus. «Šajā

kārbā,» sacīja mans sarunas biedrs, «ir filma «Suns Barboss un neparastais kross». Kad pie mums atnāk vietējie rūpnieki uz lietiskām sarunām un tirdzniecības darījumi slēgšanu, mēs vienīm rādām šo firmu. Desmit mi-

nutes viņi vēl nevar atgūties no smiekliem, un pēc tam ar viņiem ir vieglāk vienoties.»

Atzīstos, ka tad, kad mēs ar Morgunovu un Viciņu bēgām no suna Piemaskavā, mēs nekādi nevarējām iedomāties, ka mūsu «Barboss» klūs gandrīz vai par diplomātu...

Es biju lepns, kad no līdotāja kosmonauta Padomju Savienībās Varona V. Volkova uzziņāju arī šādu faktu. Kad kosmonautiem pirms lidojuma jautāts, kādu kino filmu viņi gribētu noskatīties, viņi vienā balsī atbildējuši: «Kaukāza gūstekni!»

— Bet vai vispār ar jums bieži gadās notikumi ar negaidītu finālu?

— Cik tik uziet! Te būs viens no tiem. Jūs atceraties, lai gan nē, jūs neatceraties. Bet es at-

ros, ka bija tāda veca jautra dziesma par Vanku Morozovu, kas iemīlējis cīrka mākslinieci. Tā nu es reiz Maskavā braucu ar automāsimu gar Sarkanajiem vārtiem. Tur ir tāds laukumiņš, uz kura dažākā aptur un soda ūferus, kas pārkāpuši satiksmes noteikumus. Skatos: stāv «žigulītis», blakus — saimnieks, vienā pretī — divi VAI darbinieki. Mana mašīna apstājās pie luksofora, un vini mani ieraudzīja. Es atvēru stiklu, izliecos ārā no mašīnas un uzsaucu: «Par ko tad jūs tā Vanku Morozovu? Viņš taču neko nav nodarijis...». Tājā mirkli iedegas zaļā gaisma, un es braucu tālāk. Pēc diviem kvartāliem mani panāk «žigulītis», un braucējs rāda man kaut kādas zīmes. Nobremzēju. Viņš pienāk klāt.

«Paldies,» viņš saka, «jūsu lūgums tika uzklaušīts. Lai gan es patiesīšām gandrīz nebiju vairīgs... Tikai nekā nesaprotu: kā jūs mani pazīstat?» Izrādās, ka nepazīstamā vārds ir... Ivans Morozovs. Notikums, protams, neticams, bet dzīvē neticamā dažākāt ir vairāk nekā ticamā. Mans tēvs tādās reizi teica: «Tu melo kā aculiecinieks...».

— Ko jūs gribētu novēlēt lāsitājiem?

— Draugil! Smeļieties uz veselību un nebaudieties no humorālā. Jo vairāk mēs smeļamies par saviem trūkumiem. jo ātrāk mēs no tiem tiksīm valā.

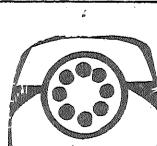
J. STEPANOVS,
TASS korespondents

Sniga sniegi, putināja...

Laikraksts «Lennina Karogs» iznāk otrdienās, ceturtdienās, sestdienās latviešu un krievu val.

«Lennina Karogs» («Ленинское знамя»). Газета Прейльского районного комитета Коммунистической партии Латвии и районного Совета народных депутатов по латышскому языку, г. Прейли, Латв. ССР. Издательство «Эзвайзнес», г. Рига, ул. М. Горького, 105.

REDAKCIJAS ADRESE: 228250, Preiļos, Komjaunatnes ielā 1.
TĀLRUNI: redaktors — 22059, redaktora vietnieks, sekretārs — 22154, partijas dzīves, skolu dzīves un vēstuļu nodajās — 21996, padomju celtniecības nodajā — 22203, agrorūpniecīska kompleksa nodajā — 21769, rūpniecības un celtniecības, kultūras un sporta nodajās — 21759, fotokorespondents — 22305.

J. SILICKA foto

viduslaikiem. Nes milzīgus koka skaitītus. Uzskaita, ko ir padarījuši. Mūzika, smieklī, priečīgi daudzbalīgi, vienlaikus skandēti svētku izsaucieni — hip, hip, urrā! Jautrs gājējs visās plīsētas ielās.

Vakārā arī vietējā televīzijā skatām svētku atlilstu.

MAJUP

12. novembrī atgriežamies Berlīnē. Te vēl unikāla muzeja, kurā savāktā pasaule taureņu kolekcija, apskate. Vēl viens akords krāsainības. Pie visa tā, ko jau esam uzņēmuši sevi, celojet pa draudzīgo zemu.

Sirsniņi atvadāmies no jau mazlēt nogrušā Anatolijs. Viņš vietas šīs dienas centrā, lai mēs gūtu pēc iespējas pilnīgāku priekšstatu par VDR.

Celj caur Poliju, vilciena ritenu piemērošana mūsu sildēdām. Un uz Rigu.

...Klāt mūsu pašu zemite. Tiesa, vietumis pelēkāka nekā tas ciemiņi krāšņums. Bet — kas gan mums pasaulē pilis cels? Pašiem vleni jāstrādā — precīzak, ražīgāk.

Un galvenā atziņa: cemos ir labi, bet mājas — siltāk.

I. DIMANTE,

kolhoza «Rīts» govju mehanizētās slaukšanas meistare

Redaktors V. PETROVS

viduslaikiem. Nes milzīgus koka skaitītus. Uzskaita, ko ir padarījuši. Mūzika, smieklī, priečīgi daudzbalīgi, vienlaikus skandēti svētku izsaucieni — hip, hip, urrā! Jautrs gājējs visās plīsētas ielās.

MAJUP

12. novembrī atgriežamies Berlīnē. Te vēl unikāla muzeja, kurā savāktā pasaule taureņu kolekcija, apskate. Vēl viens akords krāsainības. Pie visa tā, ko jau esam uzņēmuši sevi, celojet pa draudzīgo zemu.

Sirsniņi atvadāmies no jau mazlēt nogrušā Anatolijs. Viņš vietas šīs dienas centrā, lai mēs gūtu pēc iespējas pilnīgāku priekšstatu par VDR.

Celj caur Poliju, vilciena ritenu piemērošana mūsu sildēdām. Un uz Rigu.

...Klāt mūsu pašu zemite. Tiesa, vietumis pelēkāka nekā tas ciemiņi krāšņums. Bet — kas gan mums pasaulē pilis cels? Pašiem v